

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

VÚZE

Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až červnu 2004 a 2005

Zpracoval: Bc. Tomáš Zdražil

Předání databáze z MZe ČR do VÚZE: 16. 8. 2005

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 1. 9. 2005

Přehled použitých zkratk

EU-15	- Evropská unie do 31. dubna 2005 Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
NČZ	- nové členské země EU – státy, které vstoupily do Evropské unie 1. 5. 2005 Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
SNS	- Společenství nezávislých států Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán
ESVO	- Evropské sdružení volného obchodu Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
CEFTA	- Středoevropská dohoda o volném obchodu po 1. lednu 2005 Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko
MERCOSUR	- dohoda o ekonomické spolupráci Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay
EURO-MED	- Euro-Středomořské partnerství/Barcelonský proces Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko, Turecko
ACP	- 77 zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku AO, AG, BS, BB, BZ, BJ, BW, BF, BI, CK, TD, CD, DO, DM, DJ, ER, ET, FJ, GA, GM, GH, GD, GY, GN, GW, HT, JM, ZA, CM, CV, KE, KI, KM, CG, LS, LR, MG, MW, ML, MH, MR, MU, FM, MZ, NA, NR, NE, NG, NU, PW, PG, CI, GQ, RW, WS, SN, SC, SL, SO, CF, SD, SR, KN, ST, VC, LC, SZ, SB, TZ, TG, TO, TT, TV, UG, VU, ZM, ZW

1 Základní tendence

Hodnota AZO v červnu 2005 proti stejnému měsíci roku 2004

- **nárůst obratu** o 2 600,6 mil. Kč, tj. o 19,5 %,
- **zvýšení vývozu** o 980,1 mil. Kč, tj. o 16,6 %,
- **zvýšení dovozu** o 1 620,5 mil. Kč, tj. o 21,7 %,
- **zvýšení schodku bilance** o 640,5 mil. Kč, tj. na hodnotu 2 200,3 mil. Kč,
- **stupeň krytí dovozu vývozem se snížil** z 79,1 % na 75,8 %.

Hodnota AZO za leden – červen 2005 proti stejnému období roku 2004

- **zvýšení obratu** o 12 905,8 mil. Kč, tj. o 17,8 %,
- **nárůst vývozu** o 6 812,6 mil. Kč, tj. o 23,8 %,
- **nárůst dovozu** o 6 093,2 mil. Kč, tj. o 13,9 %,
- **snížení pasivní bilance** o 719,6 mil. Kč, tj. na hodnotu 14 567,0 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** ze 65,2 % na 70,9 %.

2 Teritoriální skladba

2.1 EU-15

Porovnání AZO ČR s EU-15 v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 757,3 mil. Kč (9,5 %),
- **vývoz** – nárůst o 34,1 mil. Kč (1,2 %),
- **dovoz** – nárůst o 723,2 mil. Kč (14,4 %),
- prohloubení **bilančního pasíva** o 689,1 mil. Kč na hodnotu 2 811,1 mil. Kč,
- snížení **stupně krytí dovozu vývozem** z 57,8 % na 51,1 %.

Porovnání AZO ČR s EU-15 v lednu – červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 5 966,8 mil. Kč (14,9 %),
- **vývoz** – zvýšení o 2 833,3 mil. Kč (23,7%),
- **dovoz** – zvýšení o 3 133,5 mil. Kč (11,1 %),
- prohloubení **schodku bilance** o 300,2 mil. Kč na hodnotu 16 478,9 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** z 42,5 % na 47,3 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s EU-15 v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- pšenice a souřež (9,0 %)
- cukrovinky bez kakaa (7,9 %),
- cukr třtinový, řepný, sacharoza (7,9 %)
- mléko, smetana nezahuštěná, neslazená (7,5 %)
- pivo (7,4 %)
- živý hovězí dobytek (4,7 %).

Dovoz:

- vepřové maso (6,8 %),
- pokrutiny po extrakci sójového oleje (5,1 %),
- doutníky, doutníčky a cigarety (5,0 %)
- přípravky potravinové (3,8 %)
- přípravky používané k výživě zvířat (3,3 %)
- čokoláda a ostatní potravinářské přípravky s kakaem (3,3 %)
- víno (2,7 %)
- pekařské zboží, oplatky, pečivo (2,6 %).

2.2 Nové členské státy EU

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 986,4 mil. Kč, tj. o 24,1 %,
- **vývoz** – nárůst o 453,5 mil. Kč, tj. o 20,6 %,
- **dovoz** – nárůst o 532,9 mil. Kč, tj. o 28,2 %,
- snížení **bilančního aktiva** o 79,4 mil. Kč na hodnotu 232,3 mil. Kč,
- snížení **stupně krytí dovozu vývozem** ze 116,5 % na 109,6 %.

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v lednu – červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 6 635,9 mil. Kč, tj. o 30,4 %,
- **vývoz** – nárůst o 3 413,8 mil. Kč, tj. o 29,6 %,
- **dovoz** – nárůst o 3 222,1 mil. Kč, tj. o 31,4 %,
- nárůst **bilančního aktiva** o 191,7 mil. Kč na hodnotu 1 450,6 mil. Kč,
- snížení **stupně krytí dovozu vývozem** z 112,3 % na 110,7 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s novými členy EU v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- doutníky, doutníčky a cigarety (6,1 %),
- čokoláda a ostatní potravinářské přípravky s kakaem (5,4 %),
- potravinové přípravky (4,3 %),
- přípravky používané k výživě zvířat (4,0 %),
- pekařské zboží, oplatky, pečivo (3,7 %),
- slad (3,6 %),
- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté apod. (3,4 %),
- voda, minerální vody, slazené sodovky (3,3 %),
- uzenky a salámy (3,1 %),

Dovoz:

- sýry a tvaroh (7,1 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (6,8 %),
- polévky a bujóny, homogeniz. směsi KN 2104 (6,2 %),
- čokoláda, potravinářské přípravky s kakaem (5,0 %)
- potravinové přípravky (4,0 %),
- sladový výtažek, potravinářské přípravky (3,5 %),
- mléko, smetana nezahuštěná, neslazená (3,3 %),
- drůbeží maso a jedlé droby (3,3 %).

2.3 SNS

Porovnání AZO ČR se SNS v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 75,5 mil. Kč (32,6 %),
- **vývoz** – nárůst o 72,0 mil. Kč (34,0 %),
- **dovoz** – nárůst o 3,5 mil. Kč (17,5 %),
- zvýšení **aktiva bilance** o 68,5 mil. Kč na hodnotu 260,1 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se SNS v lednu - červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 240,1 mil. Kč (17,3 %),
- **vývoz** – nárůst o 167,5 mil. Kč (13,1 %),
- **dovoz** – zvýšení o 72,6 mil. Kč (62,5 %),
- zvýšení **bilančního aktiva** o 94,9 mil Kč na hodnotu 1 253,6 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- slad (11,7 %)
- cukrovinky bez kakaa (8,0 %)
- ječmen (7,2 %)

Dovoz:

- čokoláda a ostatní kakaové přípravky (29,0 %),
- ostatní skořápkové ovoce KN 0802 (20,4 %),
- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (6,5 %).

2.4 ESVO

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – pokles o 8,1 mil. Kč (14,8 %),
- **vývoz** – mírný nárůst o 1,0 mil. Kč (3,5%),
- **dovoz** - pokles o 9,1 mil. Kč (34,6 %),
- zvýšení **aktivní bilance** o 10,1 mil. Kč na hodnotu 12,3 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v lednu - červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** - pokles o 271,5 mil. Kč (46,5 %),
- **vývoz** – pokles o 18,7 mil. Kč (8,8 %),
- **dovoz** - pokles o 252,8 mil. Kč (67,9 %),
- změna z **bilance pasivní** na **aktivní** (z -161,0 mil. Kč na 73,1 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ESVO v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- vejce ve skořápkách (10,7 %),
- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. KN 1302 (10,3 %),
- oves (9,6 %).

Dovoz:

- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté apod. (14,9 %),
- potravinové přípravky jiné KN 2106 (12,2 %),
- čokoláda, přípravky potravinářské s kakaem (11,7 %).

2.5 CEFTA

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 20,3 mil. Kč (10,4 %),
- **vývoz** – zvýšení o 31,1 mil. Kč (20,7 %),
- **dovoz** – pokles o 10,8 mil. Kč (23,5 %),
- zvýšení **aktiva bilance** o 41,9 mil. Kč na hodnotu 145,9 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v lednu - červen 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 186,6 mil. Kč (13,4 %),
- **vývoz** – snížení o 160,2 mil. Kč (14,8 %),
- **dovoz** – snížení o 26,4 mil. Kč (8,5 %),
- snížení **aktivní bilance** o 133,8 mil. Kč na hodnotu 641,4 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi CEFTA v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- mléko, smetana zahuštěná, slazená (14,1 %),
- potravinové přípravky jiné KN 2106 (13,6 %),
- cukr třtinový, řepný (12,6 %).

Dovoz:

- pekařské zboží, pečivo, oplatky (32,1 %),
- omáčky a přípravky pro omáčky, směsi koření a přísad pro ochucení, hořčičná moučka a připravená hořčice (13,7 %),
- salátové okurky a nakládačky (10,3 %).

2.6 MERCOSUR

Porovnání AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 54,2 mil. Kč (154,0 %),
- **vývoz** se žádný ve sledovaném měsíci roku 2004 a 2005 neuskutečnil,
- **dovoz** – zvýšení o 54,2 mil. Kč (154,0 %),
- zvýšení **pasiva bilance** o 54,2 mil. Kč na hodnotu 89,4 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy skupiny MERCOSUR v lednu - červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 480,6 mil. Kč (52,7 %),
- **vývoz** se zvýšil o 1,6 mil. Kč (13,9%),
- **dovoz** – pokles o 482,2 mil. Kč (63,5 %),
- snížení **schodku bilance** o 483,8 mil. Kč na hodnotu 406,0 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se zeměmi seskupení MERCOSUR v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (79,6 %),
- pšeničný lepek (13,1 %),
- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. KN 1302 (4,2 %).

Dovoz:

- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (24,4 %),
- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté atd. (22,6 %),
- drůbeží maso a droby (16,9 %).

2.7 EURO-MED

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst 2,7krát o 245,5 mil. Kč,
- **vývoz** – zvýšení 4,5krát o 249,5 mil. Kč,
- **dovoz** – snížení o 4,0 mil. Kč (5,6 %),
- změna **pasivní bilance na aktivní** z -0,4 mil. Kč na hodnotu 253,1 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v lednu - červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 462,0 mil. Kč (56,3%),
- **vývoz** – zvýšení o 429,1 mil. Kč (95,0%),
- **dovoz** – nárůst o 32,9 mil. Kč (8,9 %),
- zvýšení **aktivní bilance** z 83,0 mil. Kč na 479,2 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi středomoří v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- pšenice a souřež (47,6 %),
- mléko a smetana zahuštěná, slazená (25,4 %),
- sýry a tvaroh (8,9 %).

Dovoz:

- nezpracovaný tabák (22,9 %),
- citrusové plody čerstvé, sušené (13,7 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (8,7 %).

2.8 ACP

Porovnání AZO ČR se státy Afriky, Karibiku a Pacifiku v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení 5,6krát - o 46,3 mil. Kč,
- **vývoz** se zvýšil 9,3krát - o 26,6 mil. Kč,
- **dovoz** – vzrostl 3,9krát - o 19,7 mil. Kč,
- změna z **pasivní bilance na aktivní** (z -3,7 mil. Kč na hodnotu 3,2 mil. Kč).

Porovnání AZO ČR se státy ACP v lednu - červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 73,9 mil. Kč (22,4 %),
- **vývoz** – zvýšení 3krát o 129,5 mil. Kč,
- **dovoz** – pokles o 55,6 mil. Kč (21,1 %),
- snížení **bilančního pasiva** (z 197,5 mil. Kč na hodnotu 12,4 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi ACP v lednu – červnu roku 2005:

Vývoz:

- doutníky, doutníčky, cigarety (68,0 %)
- mléko a smetana zahuštěná, slazená (10,2 %),
- pivo (4,0 %).

Dovoz:

- nezpracovaný tabák (52,0 %),
- banány (23,0 %),
- víno (5,4 %).

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

Porovnání agrárního vývozu ČR v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu došlo u 18 komoditních agregací.

Nejvýrazněji se **zvýšila** vývozní hodnota u kapitol:

- KN 10 Obiloviny o 481,5 mil. Kč, tj. 3,1krát a
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 141,3 mil. Kč (41,3 %),
- KN 12 Olejn. semena a plody o 131,0 mil. Kč, tj. 2,1krát.

Nejvýznamnější meziroční **pokles** vykázala kapitola:

- KN 17 Cukr a cukrovinky o 382,0 mil. Kč, tj. o 34,1 %.

Porovnání agrárního vývozu ČR v lednu – červnu 2005 s lednem – červnem 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu v lednu – červnu roku 2005 došlo u 20 kapitol.

Nejvíce **vzrostl** vývoz v lednu – červnu 2005 kapitol:

- KN 10 Obiloviny o 2 106,6 mil. Kč, tj. 2,9krát a
- KN 08 Ovoce a ořechy o 794,6 mil. Kč, tj. 3,5krát,
- KN 04 Mléko a mléčné výrobky 777,9 mil. Kč, tj. o 19,1 %.

K největšímu meziročnímu **poklesu** exportu v lednu – červnu roku 2005 došlo u kapitol:

- KN 11 Mlýn. výrobky, slad, škroby o 263,3 mil. Kč, tj. o 19,5 %.,
- KN 18 Kakao a kakaové přípravky o 234,3 mil. Kč, tj. o 17,2 %.

3.2 Komoditní skladba dovozu

Porovnání agrárního dovozu ČR v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

Import se **zvýšil** u 18 komoditních agregací.

Výrazný meziroční **nárůstu** vykázaly kapitoly:

- KN 02 Maso a droby o 429,9 mil. Kč, tj. o 85,2 %,
- KN 24 Tabák a tabákové výrobky o 329,6 mil. Kč, tj. téměř 2krát,
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 180,6 mil. Kč, tj. o 30,4 %

K výraznějšímu **poklesu** hodnoty dovozu došlo u kapitoly:

- KN 23 Zbytky a odpady v potr. prům. o 219,4 mil. Kč, tj. o 28,6 %,
- KN 15 Živoč. a rostlinné tuky a oleje o 85,3 mil. Kč, tj. o 24,7 % a
- KN 18 Kakao a kakaové přípravky o 42,9 mil. Kč, tj. o 12,9 %.

Porovnání agrárního dovozu ČR v lednu – červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

Meziroční **zvýšení** importu zaznamenalo 15 komoditních agregací.

K nejvýraznějšímu **nárůstu** došlo u kapitol:

- KN 02 Maso a droby o 1 996,1 mil. Kč, tj. 71,9 %,
- KN 04 Mléko a mléčné výrobky o 1 077,9 mil. Kč, tj. o 59,2 % a
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 915,0 mil. Kč, tj. o 23,2 %.

K největšímu **poklesu** dovozu došlo v lednu – červnu 2005 u kapitol:

- KN 23 Zbytky a odpad z potravinář. průmyslu, krmivo o 682,7 mil. Kč, tj. o 17,2 % a
- KN 15 Živoč. a rostl. tuky a oleje o 375,9 mil. Kč, tj. o 19,2 %.

3.3 *Komoditní skladba bilance*

Porovnání bilance AZO v červnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

V červnu 2005 vykázalo **aktivní bilanci** celkem 8 kapitol.

Nárůst aktiva bilance zaznamenala jen 1 kapitola:

- KN 10 Obiloviny o 455,1 mil. Kč

Ke změně z **pasivní bilance na aktivní** došlo u 2 kapitol:

- KN 12 Olejn. semena a plody (z -2,4 mil. Kč na hodnotu 119,8 mil. Kč) a
- KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet (z -20,2 mil. Kč na hodnotu 83,6 mil. Kč).

Naopak ke změně z bilančního **aktiva na pasivum** nedošlo u žádné kapitoly.

Největší **prohloubení pasivní bilance** zaznamenaly kapitoly:

- KN 02 Maso a droby o 424,6 mil. Kč a
- KN 24 Tabák a tabákové výrobky 275,8 mil. Kč.

Největší snížení **aktivní bilance** nastalo u kapitoly:

- KN 17 Cukr a cukrovinky o 500,1 mil. Kč

Největší **snížení schodku bilance** vykázala kapitola:

- KN 23 Zbytky a odpady v potr. průmyslu o 349,7 mil. Kč.

Porovnání bilance AZO v lednu – červnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

V lednu – červnu roku 2005 mělo **aktivní bilanci** 8 kapitol.

K **nárůstu aktiva bilance** došlo jen u 2 kapitol:

- KN 10 Obiloviny o 2 329,2 mil. Kč a
- KN 01 Živá zvířata o 246,5 mil. Kč.

Nejvýraznější **pokles bilančního aktiva** zaznamenala kapitola:

- KN 11 Mlýn. výrobky, slad, škroby apod. o 377,9 mil. Kč.

Aktivní saldo se nezměnilo na **pasivní** u žádné kapitoly.

Naopak změnu z **pasiva** na **aktivum** zaznamenala kapitola:

- KN 12 Olejn. semena a plody (změna z -5,6 mil. Kč na 630,2 mil. Kč).

Nejvýraznější **prohloubení pasivní bilance** vykazala kapitola:

- KN 02 Maso a droby o 1 842,6 mil. Kč a
- KN 21 Různé potravinové přípravky o 901,5 mil. Kč.

Největší meziroční **snížení pasivní bilance** zaznamenala kapitola:

- KN 23 Zbytky a odpady potravinářského průmyslu, krmiva o 1 053,0 mil. Kč.
- KN 16 Přípravky z masa, ryb, koryšů apod. o 700,4 mil. Kč.